

Autosnelweg A17

A17

Moerdijk - Roosendaal

De = 26 km lang.
Moerdijk – Roosendaal.
 = Provincialenweg.

Knooppunt: Klaverpolder		 Rotterdam – Dordrecht	
		   Breda – Antwerpen	

Uitrit: 27. Moerdijk. Km. 1.0	Moerdijk.	
	Zevenberschen Hoek.	

Moerdijk ± 36.649 inwoners.

- De naam is afgeleid van het begrip moor-dicken.
- Moor of moer is moeras waarin veel veen voorkomt.
- Een moerdijk werd aangelegd om zo een (tijdelijk) poldertje in het veen te creëren om zout te winnen.
- De Moerdijkbrug is de naam van de brug over het Hollands Diep die vernoemd is naar het dorp Moerdijk.
- Op 6oktober 1981 stortte een Fokker F28 van de NLM neer bij Moerdijk.
- Het toestel was in een onweersbui terecht gekomen, waardoor een vleugel afbrak.

Uitrit: 26. Moerdijk. 0-400	Moerdijk.	

  Bazius. Km 4.9	
---	---

Uitrit: 25. Zevenbergen. Km 7.3	N285 Klundert. N285 Zevenbergen.	
--	---	---

Zevenbergen

- Zevenbergen was echter tot 21 december 1805 een Hollandse stad.
- Op die datum wordt een nieuwe scheiding tussen Holland en het Bataafse Brabant gemaakt.
- De oudste gegevens dateren uit het einde van de 13de eeuw.
- Dan verschijnt Zevenbergen in enkele oorkonden, eerst als een afsplitsing van de Heerlijkheid Strijen, later als afzonderlijk leen van het graafschap Holland.
- Tot de Franse tijd is het Hollands gebied gebleven.
- Bij het herstel van het Koninkrijk der Nederlanden in 1813 werd Zevenbergen bij de provincie Noord-Brabant gevoegd.
- Ook de watersnoodramp van 1953 trof het grondgebied van Zevenbergen.
- Ongeveer tweederde deel van de gemeente stond onder water, maar de stad bleef gespaard.
- Zevenbergen is waarschijnlijk genoemd naar de heuvels die al tijdens de Romeinse tijd aanwezig waren en in die tijd voor een natuurlijke verdediging zorgden.
- Het aantal heuvels was vermoedelijk echter geen zeven.
- In 1964 en 1965 werden twee van deze heuvels onderzocht.
- Opgravingen wezen uit dat deze heuvels al in de vroege of midden bronstijd bestonden.
- Zevenbergen had tussen 1300 en 1421 (Sint-Elisabethsvloed) al een regionale functie voor opslag en doorvoer van turf en zout.
- Door de watersnood van 1421 werd Zevenbergen een eilandje.
- In 1649 verkreeg Amelia van Solms, naast Turnhout, ook het markgraafschap van Zevenbergen door een ruil met de Spaanse koning Filips.
- Spanje stelde als wereldmacht toen niet veel meer voor.
- Halverwege de negentiende eeuw tot eind twintigste eeuw was Zevenbergen vooral bekend als suikerstad en telde het drie suikerfabrieken.

Keizerhof. Km 9.3

Km. 9.9 Knooppunt: Noordhoek.			
		Rotterdam – Zierikzee – Dinteloord	

Uitrit: 24. Standdaarbuiten. Km 13.1	Fijnaart.	
	Standdaarbuiten.	

Standdaarbuiten

- De plaats Standdaarbuiten (gemeente Moerdijk) bestaat sinds 1529.
- Standdaarbuiten en het nabijgelegen Noordhoek zijn agrarische kerkdorpen, waar vlas een belangrijke bestaansbron was.
- De rivieren de Mark en de Dintel kruisen elkaar in dit dorp.
- Er zijn twee verklaringen voor de herkomst van de naam Standdaarbuiten.
- De eerste zoekt het bij de Sint Elisabethsvloed in 1421, toen zich ten noorden van het land van Gastel en Barlebosch buitendijks nieuw land in het water begon af te tekenen.
- Dit nieuwe land, een grote zandbank, werd aangeduid als "'t sant er buyten" of "'t sant daer buyten".
- Op oude kaarten uit de tweede helft van de 15de eeuw werd deze zandbank reeds beschreven als het Stantderbuyten.
- De tweede verklaring is dat een baken voor de scheepvaart een 'standaert' werd genoemd.
- Op de zandbank zou een paal hebben gestaan, die werd aangeduid als een Standaert-buyten.

Uitrit: 23. Stampersgat. Km 14.9	Stampersgat.	
	Oudenbosch.	

Stampersgat

- Vroeger maakte de plaats deel uit, samen met Oud Gastel van de gemeente Oud en Nieuw Gastel.
- Stampersgat is gelegen in het noordwesten van de provincie Noord-Brabant.
- Het is gelegen aan het riviertje de Mark, hetgeen iets ten westen van het dorp overgaat in de Dintel.
- Vandaar dat het volgende dorp ook Dinteloord heet.
- Stampersgat is vooral bekend als de plaats waar de suikerfabriek "Dinteloord" gevestigd is.
- Later is deze coöperatie opgegaan in Suiker Unie.
- De suikerfabriek bevindt zich niet in de gemeente Halderberge, maar in de gemeente Steenbergen, voor 1997 was dit de gemeente Dinteloord en Prinsenland.
- De skyline van Stampersgat werd in het verleden gevormd door de kerktoren (parochie Martelaren van Gorkum) en de watertoren.
- Momenteel zijn daar de hoge silo's van de suikerfabriek bijgekomen.

  t'Hol km. 15.8	
---	---

Uitrit: 22. Oudenbosch. Km 17.1	N641	Oud-Gastel.	17
	N641	Oudenbosch.	

Oudenbosch

- Het ligt niet ver van Etten-Leur en Roosendaal.
- Oudenbosch is vooral bekend vanwege de grote Baseliek van de H.H. Agatha en Barbara die er tussen 1865 en 1892 gebouwd is en die een verkleinde kopie van de Sint-Pietersbasiliek in Rome is.
- Oudenbosch is een voormalige "vlek" en voormalige gemeente; de gemeente ging in 1997 op in de gemeente Harderberge.
- Te Oudenbosch staat het gemeentehuis van de nieuwe gemeente.
- In 1275 schonken Arnout van Leuven en zijn echtgenote Elisabeth, Heer en Vrouwe van Breda, het Baerlebosch en tweehonderd bunder moeras aan de abdij van de Cisterciënzers van Sint Bernard bij Antwerpen.
- De monniken lieten het gebied ontginnen, en aan de verbinding tussen de Dintel en de Mark werden nederzettingen gesticht.
- De nederzetting Nieuwenbosch werd al snel verlaten wegens de ongunstige ligging, maar Oudenbosch groeide uit tot een dorp.
- Oudenbosch behoorde vanaf 1287 tot de Heerlijkheid Bergen op Zoom (vanaf 1533 Markiezaat van Bergen op Zoom), en was de hoofdplaats van het oostelijk deel daarvan (Oostkwartier, een van de districten waarin het Markiezaat was verdeeld) en de zetel van een drossaard en een rentmeester.
- Van de Heren van Bergen op Zoom ontving Oudenbosch verschillende voorrechten, o.a. het recht van een vrije weekmarkt, waardoor het dorp zich gunstig ontwikkelde.
- Ook de veerdienst, die van hier op de handelsstad Dordrecht werd ingesteld, kwam Oudenbosch ten goede.
- Het werd een pleisterplaats en een verkeersknooppunt, vanwaar heirbanen voerden naar Antwerpen en Bergen op Zoom.
- Na de Sint Elisabethsvloed kwamen grote delen van het gebied ten noorden van Oudenbosch onder water te staan, en legden de schepen uit Dordrecht in Oudenbosch aan op de plaats, die nog heden 'de Haven' heet, en waarvan de reizigers per diligence verder naar Antwerpen reden.

Kapelberg.

Uitrit: 20. Borchwerf km 20.9

Roosendaal

Uitrit: 19. Roosendaal-West. Km 24.3

Roosendaal ± 77.562 inwoners.

- Naast Breda (voor het autoverkeer) is Roosendaal (voor het treinverkeer) een logistieke grensstad met België.
- De ligging van Breda aan de toekomstige HSL-Zuid zal deze rol van Roosendaal enigermate beperken.
- De gemeente Roosendaal is ontstaan op 1 januari 1997 door samenvoeging van de voormalige gemeenten Roosendaal en Nispen en Wouw.
- Voor de naam Roosendaal zijn er twee verklaringen.
- De naam zou volgens sommigen een symbolische betekenis hebben.
- Het 'dal der rozen' zou verwijzen naar de Heilige Maria, aan wie de eerste kapel te Roosendaal oorspronkelijk was gewijd.
- Pas later werd Sint Jan de Doper de patroonheilige.
- Maria werd in de Middeleeuwen vaak door bloemen gesymboliseerd.
- Zo stond de witte lelie voor zuiverheid en de roos was het symbool van volmaaktheid.
- Erg plausibel lijkt deze complexe verklaring niet.
- Anderen verklaren de naam Roosendaal als rietdal: risse is een andere naam voor riet.
- Dat is meer aannemelijk.
- De locatie was oorspronkelijk een bijna drooggevallen moeras tussen de zandruggen of donken, dat in de zomer vol riet stond.

Km.25.0
Knooppunt: De Stok.

A58 E312 Etten-Leur - Breda – Tilburg – Eindhoven.

A58 E312 Bergen op Zoom – Vlissingen

Bergen op Zoom

- Door zijn gunstige ligging was Bergen op Zoom al vroeg een belangrijke handelsstad.
- Vanaf 1533 tot begin 19de eeuw was de stad de residentie van de markiezen die in het Markiezenhof woonden en over het omliggende gebied regeerden.
- De Markiezenhof, Steenbergsestraat 8, is een laatgotisch woonpaleis en werd gebouwd tussen 1485 en 1532.
- In een gedeelte van het paleis is het Gemeentemuseum gevestigd.
- Het bevat o.m. stijkkamers en een omvangrijke kermisverzameling.
- De Gertrudis- of Grote Kerk stamt oorspronkelijk uit ca. 1400, maar werd na schermutselingen in 1747 geheel herbouwd.
- De toren, bekend als de Peperbus, bevat een groot carillon.
- Het Stadhuis op de mooie Grote Markt dateert van 1397, het werd in 1611 verbouwd en vergroot.
- Bezienswaardig zijn de hallen, de Raadzaal en de Markiezenzaal.
- De hallen zijn op werkdagen te bezichtigen.
- Het Ravelijn op de Noordsingel is het laatste overblijfsel van de vestingwerken, die omstreeks 1700 zijn aangelegd door Menno van Coehoorn.
- Bergen op Zoom heeft een bosrijke omgeving.
- Wouwse Plantage ligt ten westen van de weg naar Huybergen.
- Een uitgestrekt gebied van loof-en naaldhout, beukenlanen en een zandverstuiving.
- Een gemarkeerd wandelpad voert naar de zandverstuiving.
- De Lievensberg is een enigszins heuvelachtig gebied met naald- en loofbos, heidevelden en zandverstuivingen.
- Er is één gemarkeerde wandeling.
- Hier ligt ook de Heidetuin met ca. 130 soorten heide en diverse andere planten.
- Natuurbad De Zanderijen, weg langs de Zoom, is geopend van ca. eind mei t/m ca. eind augustus.
- Het dagrecreatieterrein in Gemeentebos de Heide, Bemmelenberg, beschikt over speelvijvers, een dag camping en vele andere voorzieningen.
- Het terrein is het gehele jaar toegankelijk.

Vlissingen ± 45.000 inwoners

- De inwoners van Vlissingen zijn geen dromers.
- In Vlissingen heerst de sfeer van aanpakken en zakelijkheid.
- Niet praten, maar doen!
- Het Vlissingen van de 21ste eeuw is een moderne stad met oude kern.
- Op enige afstand van de stad bevindt zich het bedrijven- en havengebied Vlissingen-Terneuzen, na Rotterdam en Amsterdam de derde haven van Nederland.
- Vlissingen samen met de gemeente Middelburg het Stadsgewest Vlissingen/Middelburg met 90.000 inwoners, het stedelijk en economisch hart van Zeeland.
- Vlissingen is een maritieme stad aan de monding van de Westerschelde en bij de toegang tot de Noordzee.
- Bij Vlissingen behoren ook de dorpen Oost-Souburg en Ritthem.
- De stad dankt haar bekoring, haar opbouw, haar karakter en aantrekkingskracht aan de ligging aan zee.
- Vlissingen is dan ook een levendige bad- en toeristenplaats met unieke boulevards en fraaie stranden.
- De sfeer in Vlissingen wordt mede bepaald door de scheepsbeweging en de beloodsing op de rede vlak voor de boulevards, de bedrijvigheid in de havens, de aanwezigheid van scheepsbedrijven en de jachten in de Middeleeuwse Vissershaven.
- Maar ook door het Arsenaal met zijn attracties, het overdekte winkelcentrum en het constante spel van wind, water en wolken ...
- Dit alles drukt een zout stempel op Vlissingen.
- De zoutaanslag die de bezoeker aan het eind van de dag in Vlissingen op de lippen proeft is het onmiskenbare bewijs van het maritieme karakter van Vlissingen.
- Proef het zelf!